

cnme
Maastricht en regio

Vrouwje Slangenkruidbij bij bijenhotel

Slangenkruid (*Echium vulgare*) en Slangenkruidbij

(*Hoplitis adunca*)

TWEE MAASTRICHTSE
ICOONSOORTEN

Slangenkruid Lage Fronten

Slangenkruid (*Echium vulgare*) en Slangenkruidbij (*Hoplitis adunca*)

TWEE MAASTRICHTSE ICOONSOORTEN

Rozet slangenkruid

Mannetje Slangenkruidbij

Eet

De Slangenkruidbij is een superspecialist en verzamelt alleen stuifmeel en nectar van Slangenkruid.

Woont

Slangenkruid groeit op zonnige, open plekken op lichte, droge, kalkrijke,

humusarme maar tamelijk stikstofrijke bodem. Van nature op steile, steenachtige, ijel begroeide, op het zuiden gelegen krijthellingen. In Maastricht op vestingwerken, spooremlacements, kades, groeves. De Slangenkruidbij heeft in Maastricht zijn belangrijkste leefgebied in Nederland.

Waar in Maastricht

Slangenkruid groeit in de Hoge Fronten, de Lage Fronten, Pietersberg, Grondwal de Heeg, Lage kanaaldijk, Borg-harenweg.

Winter

De plant overwintert als rozet.

De Slangenkruidbij overwintert als larve in een holle stengel, in de grond of in een bijenhotel.

Relaties met

Slangenkruid is een belangrijke nectar- en stuifmeelbron voor allerlei hommels, bijen, vlinders en zweefvliegen. De bloemen genieten de bijzondere voorkeur van de Kleine sachembij (*Anthophora bimaculata*) en de Slangenkruidbij.

Bijzonderheden

- Bloeit lang: van mei - september.
- Goed bestand tegen droogte: de plant is stekelig behaard en heeft een lange penwortel. De haren zitten op witte of bruin-paarse knobbeltjes.
- In de knop is de kroon roze, na het opengaan donker hemelsblauw.
- Het stuifmeel is heel donker. Vrouwjes Slangenkruidbij vervoeren het aan hun buikharen.
- De stempel is gevorkt en lijkt op een slangentong (vandaar het gebruik van de plant als heelmiddel tegen slangenbeten).

- Als gevolg van de droge zomer van 2018 bloeit er in 2019 bijzonder veel Slangenkruid.
- Kieming kan zowel in de lente als zomer plaatsvinden.
- De Slangenkruidbij heeft minimaal 140 *Echium*-bloempjes nodig om één broedcel van stuifmeel te voorzien. Ze verzamelt het stuifmeel met haar witte buikschuier (de haren onder haar achterlijf).

Bedreiging

Ongunstig maaibeheer, waarbij de planten niet tot bloei komen of tot zaadzetting. Dichte begroeiing en niet-geruimd maaisel dekken de bodem af, die daardoor niet opwarmt, en kiemplantjes krijgen te weinig licht.

Wat kun je zelf doen?

- Slangenkruid in je tuin zaaien en planten beschermen.
- Bijenhotel plaatsen bij het Slangenkruid, met gaatjes van 5-6 mm, let hierbij op dat er in juli - augustus nog nieuwe gaatjes aanwezig zijn.
- Op zonnige plaatsen open plekken in de tuin houden voor kieming en voor nestholletjes in de grond.

Beheerwerk door CNME

- Maaiwerk afstemmen op het rijpen van het zaad.
- Zaden oogsten en verspreiden.

RTV Maastricht - Grondwal de Heeg

Bloeiend Slangenkruid

